

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. SLOVACĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. SLOVACĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura slovacă maternă (30 de puncte)

Pozorne si prečítajte uvedený text a na skúškový hárok napíšte odpovede na každú požiadavku týkajúcu sa daného textu.

Lenivá vrana

Sedí vrana na strome,
všetkému sa čuduje.
Do roboty sa jej máli,
radšej spáva na konári.

Prvý sniežik napadol,
a tak pokryl celý strom.
Čože vrana urobí,
keď jej zima zazvoní?

Bim–bom–bam,
zima je už nám.

Plače vrana tu i tam,
aby si ju niekto vzal.
Pomohol jej cez zimu,
dal jej teplú perinu.

Bim–bom–bam,
nikto vranu nezobral,
pred zimou ju neschoval.

Vrana sa tak naučila,
že pracovať veru treba.

(Ana Karolína Dovál'ová – *Milé detí, anjel letí*)

1. Pomenujte hlavnú postavu vystupujúcu v texte a spresnite úlohu zimy v deji. **2 body**
2. Ktorému literárnemu druhu patrí text *Lenivá vrana* a aký literárny žáner predstavuje alebo pripomína? Svoju odpoveď zdôvodnite pomocou dvoch znakov literárneho druhu a dvoch znakov žánru. **6 bodov**
3. Vysvetlite, rozdiely medzi básňou a bájkou identifikujúc prítomnosť dvoch znakov básne a dvoch znakov bajky v literárnom texte *Lenivá vrana*. **6 bodov**
4. Zhrňte obsah ukážky do štyroch zmysluplných viet. **5 bodov**
5. Napíšte aké ponaučenie vyplýva z príbehu o vrane. **1 bod**
6. Rozdeľte nasledujúce slová na slabiky: *naučila, strom, konári, zimu*. **4 body**
7. Doplňte správny tvar predložkového spojenia *s/so* alebo *k/ku* pred slovo *vranou*. **1 bod**
8. Utvorte genitív plurálu od nasledujúcich podstatných mien ženského rodu: *zima, vetva, robota*. **3 body**
9. Utvorte prvý a tretí stupeň príslovky „*radšej*“. **2 body**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

*La mijloc de codru des
Toate păsările ies,
Din huceag de aluniș,
La voiosul luminiș,
Luminiș de lângă baltă,
Care-n trestia înaltă
Legănându-se din unde,
În adâncu-i se pătrunde
Și de lună și de soare*

Și de păsări călătoare,
Și de lună și de stele
Și de zbor de rândunele
Și de chipul dragei mele.

(Mihai Eminescu, *La mijloc de codru...*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte: *aluniș*, *înaltă*. **4 puncte**
 2. Transcrieți, din textul dat, două cuvinte derivate. **2 puncte**
 3. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în versurile: *La mijloc de codru des/Toate păsările ies/Din huceag de aluniș*. **4 puncte**
 4. Alcătuiți un enunț interogativ în care substantivul **stele** să fie atribut. **4 puncte**
 5. Transcrieți propoziția principală din textul poetic dat. **1 punct**
 6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența la specia literară de *basmul cult* a unui text literar inclus în programa de examen. **15 puncte**
- În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:
- precizarea a două trăsături ale *basmului cult*, existente în textul literar selectat;
 - prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *basmului cult* precizate, valorificând opera literară aleasă;
 - exprimarea unei opinii referitoare la mesajul operei literare selectate, cu exemplificare corespunzătoare.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba slovacă maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Napíšte odbornú esej v rozsahu 1 strany, v ktorej opíšete jednu z metód učenia poézie, podľa vlastného výberu v predprimárnom vzdelávaní detí vo veku 5 – 6 rokov, osobitne vo vzťahu k edukačným aktivitám zameraným na materinský jazyk.

Pri písaní eseje majte na zreteli nasledujúce **aspekty**:

- a) zdôvodnenie výberu zvolenej vyučovacej metódy vzhľadom na vekové a vývinové osobitosti detí vo veku 5 – 6 rokov,
- b) opísanie postupu aplikácie zvolenej metódy v konkrétnej edukačnej aktivite zameranej na prácu s poéziou,
- c) zhodnotenie efektívnosti zvolenej metódy pri edukačných aktivitách zameraných na materinský jazyk v predprimárnom vzdelávaní.

Poznámka: Uvedené aspekty spracujte v stanovenom poradí, pričom každý aspekt rozpracujte v samostatnom odseku. V eseji budete používať **(a)** spisovnú slovenčinu, **(b)** preukážete schopnosť odborne pracovať s pedagogickou terminológiou, **(c)** prepájať teoretické poznatky s praxou v materskej škole a **(d)** kriticky zhodnotiť význam zvolenej metódy pre rozvoj pamäte, myslenia, reči, komunikačných schopností, rytmického čítania a estetického vnímania detí vo veku 5 – 6 rokov.

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

Prezentați trei etape/secvențe ale unei activități didactice de *convorbire*, domeniul experiențial *Limba și comunicare*, nivel de studiu 4-5 ani, temă anuală de studiu *Cine sunt/suntem?*

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele/secvențele activității precizate;
- prezentarea etapelor/secvențelor menționate, cu referire corespunzătoare la domeniul experiențial, la nivelul de studiu și la tema anuală de studiu precizate în cerință.